

Géczi János

A teremtés¹
(regényrészlet)

Azt értem, hogy dobog.
Könnyű magyarázni.
De mivel lehet könnyen magyarázni,
ha nem dobog fel, amikor sötét lesz,
és nedvek csorognak a testből, mert nem érzel semmit,
sem akkor, amikor meglepődsz, sem akkor,
amikor már büntudatodnak kellene lennie,
sem pedig akkor, amikor rád zuhan
– pedig ez tart a leghosszabb ideig –,
és fojtogató dunyhaként leterít?

Nem lehet tudni, hogy az ember szobájában mi van!

Hát kezdem azon, hogy reggel felébredek.

Azt állítják, a lányaim.
Egyszerre mind a hárman.
Nem hasonlítanak egymásra.
Ami látható, abban nem.
A fény vakít. A pohár tüzel az ágyam mellett.
Kérek vizet, nem esik jól. Ráhúzom a lepedőt a szememre.

A nővért nem ismerem. Nincs neve.
Arca van, szaga van, hangja van.
Különbözik a lányoktól, enni ad.
A szobám ismerős. Az ágyam,
az asztalom, a két székem.
A tálalószekrény, valami fényképekkel.

Géczi János (1954, Monostorpályi). József Attila-díjas költő. Egyetemi oktató. Az Iskolakultúra című pedagógiai szakfolyóirat és a veszprémi Séd folyóirat főszerkesztője

¹ A regényfejezet egy korábbi változata a szlovákiai Opus 56-os számában jelent meg. A végső változatot itt közöljük.

Éjszaka. Nem az én lakásom.
Reggel. Ez nem az enyém.
Nem alszom. Nem vagyok ébren. Fáradt vagyok.
Azt mondják, agybeteg.

Hermina 1960. április 9-én születik.
Szombati napon. Reggel. A Honvéd Kórházban.

A szülész mondja Sanyinak, gyönyörű,
szép, egészséges lánya jött világra,
Sanyi megszorítja Jóska kezét,
na, szervusz Jóskám, és elvonul.

Sanyinak van arca?

A jogból és a törvényből ha nem marad semmi,
akkor bevethető a titkos fegyver, a csodavárás.

A keresztanyának kiszemelt néni
meg akarja keresztelni, mert aggódik a pici súlya miatt.

Hermina 3-4 hónapos korában
Edina rohan be a konyhába. Hermina sötétkék.
A lábát a kezembe fogom, ütögetem a hátát,
de biztos sok hülyeséget csinálok.
Aztán észreveszem, hogy lélegzik.
Dr. Tolna Margit nincs otthon. Későn jön.
Kékes színe estig megmarad.
Dániában sok csecsemő meghal,
állítólag azért, mert divatba jött a kisbaba hasra fektetése.
Orrukkal nem tudnak jól lélegezni.

Sanyinak és nekem.
A lányok szerint jó az életem.
Boldog lehetek. Vannak például ujjaim.

Mindhárom lánynak megdöbbenő,
hirtelen rosszullétei vannak, ami nem influenza,
s nem lázas állapot. Engem nagyon érint.

Egy pohár víz. Tizenhat korty.

Háromszor láttam Bajor Gizit.
Krisztina tanító néni kérdi:
Mit gondolsz te, Eta, Bajor Giziről?

Heléna,
volt egy kislány,
Füzérradványról érkezett a táborba,
abban a szobában lakott, ahol huszonkettő lánnyal magam is,
egy évvel fiatalabb nálam.
Sok mindent tudott a szerelemről és a férfitestről.
Őrzött egy vastag füzetet,
verses regények voltak abba írva,
mindet ő szerezte.
Hihetetlen történet mindegyik!
A hálószobánkban csönd lett, amikor Irénke mesélni kezdett.
A háború után még leveleztünk,
férjhez ment egy nálánál idősebb férfihez,
két fiuk született.
Amikor megnéztük apáddal Kassát
és az aggteleki barlangjáratot, kértem Sanyit,
menjünk el az én kis barátnőmhöz,
lássam még egyszer.
Nem sikerült megtalálni.

Évi, Heléna, 1950-ben születik.
8 hónapos korában bélfertőzésen esik át,
a kórházban kezelik egy svájci gyógyszerrel.
Sashalmon él egy nagyon öreg orvosnő,
gyalog minden beteghez elmegy,
sok ideje nincs,
a kezében mindig könyvet tart, az utcán olvas.
Nyáry Mária a neve.

Sashalmon még dolgozik egy orvos,
Dr. Sztruhár Károly,
szintén gyalog rója az utcákat,
ő Róbert ismerőse. Többször láttam táncolni.

Sanyinak motorkerékpárja van.

A Sütő családban 11 gyermekből
 2-3 beteg karácsonykor is.
 Zsigmond 17 évesen tüdőgyulladásban meghal.
 László. Terézia. Tamás.
 Klió. Géza. Miklós.
 Dezső. Rózsi. Sára.
 Eta.

Apám 1928. április 13-án hal meg.
 1928. augusztus 24-én születek.
 Anyám 1945 márciusában hal meg,
 utolsó szóként azt hallja, hogy nyicsevó.
 Akkortól Terézia nővérem az anyám.
 A tizenegy gyerekből már csak én vagyok.
 90 éves leszek.

Meg fognak ünnepelni.

Azt hiszem,
 idős koromban azért hagyom abba a zongorázást,
 mert attól félek,
 a billentyűk verése közben kiesik a szemem.

Edina 18 éves,
 érettségire készül.
 Ritkán beteg, jó evő, szép alkatú,
 mint a többi lányom.
 Reggel kirohan a hallba, sír,
 nem lát semmit, megvakult.
 Beültetem a fotelba, a kezemet görcsösen szorítja.
 Mondom, hogy hozok valamit inni.
 Ne menj el, maradj itt. És zokog.
 Lázasan gondolkodom, mitévő legyek.
 Edina, ne félj, egy pillanat múlva itt leszek.
 Egy pohár vízbe három kanál kis cukrot
 viharos gyorsasággal elkeverek
 és beviszem hozzá.
 Rendbe jön.

Edina,
 Edinára nem jellemző ez a felfokozott félelem.

A humorod jó mindig.
Az érettségi napján így szólsz a barátnődnek:
Nézd, a Marinak jó cipője van.
Aki rosszul lesz, hogy ilyen pillanatokban
ily banális megjegyzéseket teszel.
Jó, vidám barátnőid vannak az általánosban.
A gimnáziumban is.

Edina és Hermina jó testvér.
Összebarátkoznak egy nagydarab, jó étvágyú lánnyal.
Mindketten hallgatják a lány szomorú élettörténetét.
Gyomra fájós,
legjobban a vesepecsenyét szereti.
Bakai Évának hívják.
Edina elmondta, hogy az órája, a gyűrűje és más ékszere is eltűnt.
Én a Tanárképzőben dolgozom.
A lakást oly módon zárjuk,
hogy a lányok benyúlnak az ajtó részén
és kinyitják az ajtót.
Edina otthon marad.
Azzal búcsúzik a városban Évától,
hogy sürgősen el kell mennie.
A Csikász utcánál köszönnek el egymástól.
Edina visszaroohan a lakásba,
belebújik az egyik szekrénybe. Várta a tolvajt.
Bakai otthonosan kinyitja az ajtót,
Sanyi szobájába megy, ahol az értékek vannak.
Edina szíve össze-vissza ver,
kihívja a rendőrséget.
Néhány perc alatt három
megtermett rendőr jelenik meg a lakásban.
A lány megfordult már a börtönben,
jól ismerik a rendőrségen.
Az ékszerek mind megkerülnek.
Sanyi és Edina ott vannak a tárgyaláson,
két évet kap a tolvaj.
Edina meghallgatja az ítéletet.
Kirohan a tárgyalóteremből, zokog.
Mélységesen sajnálta a fiatal lányt.

Akinek lányai vannak,
 annak kell, hogy legyen férje.
 A férjének családja. Testvére.
 Ismerősei. Barátai. Munkatársai.
 Nem vagyunk egyedül.

Sanyi autóbalesetes. A földúton
 elgázol egy süket, rosszul látó öregasszonyt.
 Harminc kilométerrel megy, előtte egy traktor szállít vizet.
 Az öregasszony se nem lát, se nem hall,
 a porfelhőbe borítja Sanyi kocsiját.
 Akkoriban mobiltelefon még nincs.
 A rendőrség és a mentőautósok intézkednek.
 Az asszony másnap reggel meghal.
 Sanyi hazajön, de nem szól hozzám.
 Arca vörös, hosszú ideig mossa a kezét és az arcát.
 A barátjával
 a Meteorológiai Intézettől megtudakolják a széljárást
 és a baleset napján az időjárási helyzetet.
 Rengeteg fotót készítenek a tárgyalásra.
 A baleset a Meteorológiai Állomás közelében történik.

Nekem már van jogosítványom,
 otthon vagyok a 8 hónapos pólyásommal, Herminával
 a 10 éves Évi
 és az 5 éves Edina társaságában.

Nem hittem el volna senkinek,
 ha a saját szememmel nem látom,
 a traktort szét lehet tépni.

Semmi gyakorlatom nincs a vezetésben.
 Sanyi jó férj,
 de nem szereti, ha más ül a kormánykerékhez.
 Mondjuk azt, hogy pocsék vezető vagyok.
 Sanyit mégis én fuvarozom Olaszfaluba és Eplénybe.
 Esténként, a munkája után megyek érte.
 Sanyi rövidesen visszakapja a jogosítványát,
 mert egy állatorvosnak kocsira mindig szüksége lehet.

Már Balatonalmádiban nyaraltunk,
amikor Edina szól,
Apu,
légy szíves, add kölcsön a kocsidat,
elakarok menni Tihanyba.
Edinám, majd, ha a jogosítványod megmutatod.
Edina átnyújtja a friss okmányt.

Sanyi 1957 tavaszán
egy francia barackfácskának ásóval szép kis tányérkát varázsol.
Hermina, figyelj ide, Edina két-három éves,
segít az apjának.
Kis kezével egy kukoricagránátot visz az apjához:
Apu, nézd, mit hoztam Neked!
Apja katonaviselt ember,
odaadja a kezét és gyöngéden elveszi
a veszedelmes ajándékot.
A rendőrség intézkedik.

Felmondom az ábécét
és a magyar nyelvben leggyakrabban előforduló szótagokat,
atól úig.

A mellettünk lévő házból ismerünk egy bűnözőt,
aki hirtelen eltűnik.
Kádárta község nagy fáján találják meg, felakasztva.
Emlékszem, hogy a fa Kádárta és Hajmáskér határán áll.
Végül is ki temeti el, tudja valaki?

Edina kicsike.
Hasfájás miatt csakis teát és pirítóst kap reggelire.
Kinézek az ablakon, hát mid ad az Isten,
Lédi kutya a nagy lábosban lafatyolja a tejes kenyeret,
mellette Edina,
apró kezével a szájába tömi a falatokat.

Tizenkilenc évesen ismerem meg a Szakács házaspárt.
Sanyit és engem meghívna a veszprémi Szatyor bárba.
Rácz Vali híres énekesnőt pillantom meg,
a hónalját igazítja a borotvájával a tükörben.

Nincs sok ember, de több nő üldögél magas bárszékeken.
 Ilonka bemutat néhányuknak. Igazán kedves nők.
 Később tudom meg Sanyitól a foglalkozásukat.
 Sanyi konzervatív családból származik,
 ennek ellenére akadnak bohém barátok,
 akik lassan-lassan elmaradnak mellőlünk.

Sanyinak el kell menni
 a motor jogosítványát megújítani.
 Lobog a haja a szélben.
 S már régen nincs itt,
 de elhagyott helyén hajszálok lebegnek a levegőben.

Belia Panni 56-ban meghal.
 Kustra Klára ágyasa lesz egy papnak.
 Mara barátnóm Svédországba szökik.
 Hiába keresem, nem bukkanok a nyomára.
 Nagyon szerette a csillagszórókat,
 emiatt karácsonykor szokott az eszembe jutni.
 Vagy augusztus 20-án, amikor a tűzijátékot nézi az egész ország.

Sanyi a levelében, 1953-ban azt írja,
 a tüdejében van egy homály,
 amit megvizsgáltak, de nem találtak semmit.
 1956-ban egy évre kiírják betegszabadságra.
 Két hónapig a farkasgyepűi tüdőgondozóban kezelik.
 Antibiotikum és a PAS.
 A kórházban meghízik.
 Itthon kerti munkával foglalkozik, szőlőket ültet.
 Nyolcvan évesen sem beteg.
 Hat évig ápolom, 86 évesen hal meg.

Dúl a háború, 1943-at írunk.
 A Jurányi utcai kereskedelmi iskolában sebesült katonák fekszenek.
 Emiatt az Attila utcai iskolában kaptam kézhez
 a kereskedelmi szaktanfolyam gépíró-gyorsíró, könyvelő
 jeles eredményű bizonyítványt.
 Az iskolát a háború miatt korán bevégeztük.

Ma úgy vártalak haza,
fanatikusan hittem megérkezésedben.
Szüreteltünk és én mindig vártam,
hogy egyszer csak megjelenysz a szőlőben.
Azért írok ilyen kapkodva,
mert a szőlőbe hozta a hírt Báthory bácsi,
reggel megy egy amerikai katona Passauba
és küldhetek levelet.
Az egész napi szüretelés után most este írok.

Hiába vége a háborúnak,
több év után a hentesnél sorban állunk a húsért,
a kisboltban rizsért.
1963-ban végre vásárolunk háromajtós fehérneműs szekrényt,
de csak azért,
mivel a szomszédnak protekciója van a bútorüzletben.
Hosszú lenne a sor a hiánycikkekről beszélni.
Az Egy Párt, ami életünket keseríti.
Mert győztek, azt hiszik,
a tudományban, a művészetben, a vallásban is
oszthatják az észet.

Az egészségügy, az oktatás, a közszolgáltatás úgy alakul át,
követve az államigazgatást, ahogyan a párt kívánja.
Tanulatlan emberek a vezetők,
rosszindulatukkal a tudatlanságukat kompenzálják.

Amerika és a nyugat fürdőzik a boldogságban és a jólétben.
Mi itt a Szovjetunióban félünk, rettegünk a besúgóktól,
a párttitkároktól.
Gyűlöljük a szemináriumokat,
a sok baromságot és az időrabló termelői értekezleteket.

Sanyi nagy hazafi.
Amikor orvos öccse disszidál, azt mondta,
tál lencséért adja el a hazáját.
Pedig Sanyi a kitűnő némettudásával jól boldogulna.
S én is a franciával.

Így az úrgazdagok mellett
szegény, kis magyarok maradunk.

Sanyi a testvérével tíz éven keresztül tartja a haragot.
Az öccse felesége szeretné, ha mi is ott maradunk,
akár náluk,
de Sanyi előtt szólni sem mer.
Sanyi döntése, hogy maradunk senkik.

Ádámék harminc-negyvenfős vendégsége
becsmérel az otthoni rokonságát,
koldulnak, pénzt kérnek tőlük.
Ezt hallgatjuk.

Ha újabb buli van,
reggeltől estig egyeztetik,
hogy fehér szmokingban vagy feketében illő-e megjelenni.
A fehér vagy fekete szmoking bennünket nem érdekel.
Ez Nyugat!

Sanyinak a praxishoz kocsi szükséges.
Az első Moszkvicsunk hetvenezer forintba kerül.
Hét új kocsit vásárolunk az életünk alatt,
de néha hat évet is várunk rá.
Havi háromezer forintból spóroljuk össze,
a három gyereket el kell tartanunk.
Ez Kelet!
Amit Horthy nem, a pártállam az értelmiséget elpusztítja.

Évi, én sem tudom,
mivel abban a hónapban sokat túlórázok,
úgy, hogy még a lányokat is Klió mosdatja.
Évike beteg és éjszaka bőg.

A megünneplések néhány napig tartanak,
március van.
Nekem a szemem jut eszembe,
a benne lévő kép felrobbanása
és a sötét,
amelyik a világ felét felváltja.

Van, amikor le se hunyom a szememet,
félek, hogy a kislányom lerúgja a kis dunyháját.

Legalább harmincszor felkelek, betakarom.
Ilyenkor, takargatás közben, elfordul,
bedugja a szájába a két kis ujját,
tüntetőleg nézi az ablakot.
Mikor dideregve visszabújok az ágyba,
kaján képpel újból lerugdálja a takaróját.
Amikor rászólok mérgesen, hogy Évike,
szégyelld magad,
te egyáltalán nem törődsz anyukáddal,
elkezd vigyorogni,
de olyan édesen, hogy én sem tudom
a méltóságteljes komolyságomat megőrizni.

Vasárnap voltam agitálni.
A Phylaxián a legelső ember a személyzeti igazgató.
Velem akar lenni, holott kirúgták a pártból.
Emiatt jókat röhögnek rajtam a Phylaxiában.

A rossz hangulatom az erős megfázásomból ered.
Másképp hete annyira meg vagyok fázva,
hogy se étvágyam, se élni kedvem nincs.
Köhögök, és ettől mindig kimerülök.
Teljes eddigi életemben olyan ideges nem voltam, mint most.
Rossz érzés mindig dühösnek lenni.
Csak az Évikémre nem.
Édes kölyök.
Kezd beszélni, és annyira örül újabban, mikor hazamegyek.
Ha valaki bántja, odarohan hozzám, átöleli a lábamat,
olyan tekintettel néz, hogy na!
Úgy várom, hogy jobb idő legyen,
szeretne kinn lenni az udvaron.
Csak folyton vigyázni kell rá,
szörnyű megbízhatatlan.
Minden lében kanál,
hol a vízben pancsizik, hol a földre ül le, hol a kutyához megy
azt bosszantani.
A macskára haragszik,
mert a szemtelen kiszúrta magának szegény kis Évit,
előle könnyen tud lopni,
még csak nagyot sem kell ugrania az ennivalóért.

Eleinte sikerült az alattomos cica gyermek ellen tervezett terve,
de az ártatlan Évit sem kell féltetni,
most újabban a közelébe sem tud férkőzni a macska,
olyan rúgkapálást csinál előre s a láttára.
Ha nem eszik, akkor is könnyebb a lelke,
ha egyet rúghat a macskába.
Szóval lenne bőven mit nevelnem rajta.
Akad benne némi gonoszság!

Ma krémest hoz a betegágyamba.
Azt mondja, születésnapom van,
mennyire békebeli itt minden,
itt, az öregotthonban.
Azt nem akarja megmondani, mióta vagyok beteg.
Mióta vagyok itt? – nem ad választ.
Titkolózik.
Arra már azonban nem tud hallgatni,
hogy én sosem szerettem a krémest.
Cukros vagyok.
Kitör belőle a felháborodás:
Anyu, te sosem voltál cukros. Most sem vagy az,
kiabálja. A krémes pedig a kedvenc süteményed.

Van, amikor bent maradok egész nappal és egész éjjel dolgozni,
mert rengeteg a munka a könyvelésben.
Én bírálom felül, hogy kik kaphatnak hitelben anyagot.
Ma neked is befutott egy rendelésed
s lásd, hogy a barátod vagyok,
nem tüntettem fel a nyolcszáz forintos tartozásodat,
hogy ne utánvételezzenek.

A filmgyár vezérigazgatója nagy kommunista,
s Jenő,
annak ellenére, hogy a győri püspök nagybácsi nevelte őt és a húgát,
lakást kap,
arubeola miatt háromszobás lakást,
az Opera mellett.

Évi, elmondhatom, Jenő a legjobb barátom lett.
Még Róbert előtt.

Sanyinak akkor a híret sem hallom.
A filmgyártás legjobb hangmérnöke.
A legjobb filmrendezők dolgoznak vele.
Jenőtől naponta kapok virágot és pralinét,
a butácska színésznők külföldről hozzák neki,
hogy a kegyeibe férközzenek. Az mind nálam köt ki.
Csak aztán,
aztán Jenő
átigazolja magát Clióhoz, vagyis az anyámhoz,
vagyis a nővéremhez.

Kérlek, hogy politikai zsánerű dolgokat ne írd a leveleidben,
nem szeretném,
ha egy esetleges házkutatásnál megtalálnák, és valami bajod lenne.
Akiiket most elvisznek,
azok nehezen találnak vissza saját otthonukba.
Igaz, érdekes dolog egy párttitkárral és egy rendőrrel piszkálódni,
de ha annak következménye lesz,
nem olyan érdekes.
Annyi embert visznek el úgy,
hogy senki nem hall többet róluk.
Meg is szeretnék kérni,
ha esetleg ott lehet kapni szalonnát, de inkább zsírt, akkor írd,
és anyus leküldene pénzt.
Szalonnát még kaptunk negyvennégy forintért,
de zsírt senki nem hajlandó eladni.

Sokat éhezünk a kolléganőimmel.
Negyven deka miatt, gondoltam, nem fogok röplabdázni.
Ők vállalják, mert nagyon soványak.
Az edzőnk kijelenti, hogy némelyik lánynak (ez én vagyok) több kalória
jár, mint látja, néha olyan könnyű vagyok a levegőben,
úgy kell a földre visszahúzni.

Olykor összegabalyodik az ima.
Megszakad a mondat,
aztán olyanhoz kötődik, amelyik nincs benne a könyvben,
máskor a sorok összesodródznak s karattyolásnak hangzanak,
amikor az ember kimondja a száján, nincs benne az Úr,
hát abban sem lesz, akiben meghangosul.

És én, Évikével.
 Tud verset mondani, aranyosan,
 ha direkt tanítanám színészkedésre, akkor sem sikerülne olyan jól.
 Ha hallanád, milyen jól nevelt.
 Kérek szépen, köszönöm, tessék.
 Légy szíves, anyuta, lefeküdni.
 Hétfőn szemináriumban voltam,
 leadtam őrizetbe, majd hazafelé bementem érte a nagyapjához,
 sok vendég volt nála.
 Évi három órán át szellemeskedett,
 öt perc alatt holtra kacagtam magam.
 Nem gondoltam, hogy társaságbeli hölgy a lányom.
 Róbertről nem mondott semmit az apja, de más sem.
 Évi, emlékszer még erre?

Csak az a baj, hogy kisajátítod a sapkámat, a sálaimat,
 ami éppen tetszik neked.

Jó, hogy két és fél évesként,
 Évi,
 nem tudod, mi az a kopasz!

A Phylaxiát 1918-ban alapítják.
 Állatorvosi gyógyszereket gyárt, az egész világ ismeri,
 de mindnek új neve van.
 Amikor ismét odakerülök,
 mert gyereklánycént, a háborúban már dolgoztam ott,
 mind a három állatorvos alapító tag ott dolgozik.
 Legalább ezer embert foglalkoztatnak,
 állatorvosok, orvosok, emberek, laborosok, állatgondozók.
 Lovak, juhok, disznók. Vérükből szérumokat, vakcinákat készítenek.

Boszorkányról álmodom.
 Vért kever össze szarral.
 Végül pedig húggyal.

Elek Pál állatorvos és vezérigazgató két fiai is ott vannak az ünneplésen.
 Öt és hat évesek.
 A falon hatalmas fotó, Rákosiról, de található egy hatalmas Sztálin-fotó,
 és egy Lenin.
 Elek Pál fia harsány hangon felüvölt,
 Apa, nézd, ott a kopasz.

Évi, a múltkor kiprovokálod tőlem a verést.
Játszol és közben inni akarsz.
A nagy lendületben a csészéből kiloccsan a víz.
Egész mozdulatlanságba merevedsz és várod, hogy összeszidjalak.
De hát vasárnap van, nemrégén kaptam Sanyitól levelet,
jó kedvű lévén nem szólhatok egy szót se.
Erre, te kis szemtelen, megint kilötytentesz a vízből.
Látom, hogy mire megy ki a dolog, össze akarsz veszni velem,
odamegyek és kiveszem a kezedből a csészét.
Erre leülsz a földre.
Je is üjök a földje. Leülsz.
Je is fekszem a földje. Lefeküdsz.
Be is pisíjek. Erre aztán hanyatt-homlok rohanok hozzád a bilivel,
de addigra tényleg csuromvíz a nadrágod,
amit tíz perccel előbb adtam rád tisztán.
Türelem ide és türelem oda, jól kipaskolom a szép, fehér párnás kis
popsidat,
élénk pirosra.
Van nagy bögés.
Bebújsz az ágy alá. Innen már csak egy kis csinos fakanál segítségével
tudlak kicsalogatni. Persze már nem verlek meg.
Valakinek csak örökölnie kell az én gyerekkori makacsságomat!

Sanyi,
én úgy gondoltam, mégsem rendítelek meg az anyagi alapjaidban.
Gondold csak el, egyedül mégis csak több pénzed marad magadra,
mintha kettőnket kellene eltartani.
Tudod, januárban lesz legalább ötszáz-hatszáz forint túlórapénz,
amiből én is rendezhetem az adósságaimat.
Az is vigasztaljon, Évike után is díjat fogok kapni,
hogy egyedül nevelem,
és most még egészen minimális összegből lehet csinosan öltöztetni.

Róbert,
általában nálunk mindenki megkapja ezt a fertőző influenzát.
A kis Ilcsi unokahúgomnak a szívére ment és kórházba került.
Hála Istennek, Évi már jobban van.
Voltam vele Bábszínházban, a *Misi mókus kalandjait* láttuk.
Látott benne majmot, elefántot, krokodilt, és mindent,
amit a *Kölykök a ketrecben* című könyvekből ismert,
mindet kedves ismerősként köszöntötte.

Néha félt, amikor a krokodil kitátotta a száját,
 kiabálta is, meghajap,
 meg amikor fordult a színpad és sötét lett.
 Ha látnád, milyen értelmes kis kölyök a leányod.
 És a hangját úgy tudja színezni, hogy azért is imádom őt.
 Igazán örülök, hogy ilyen szép és kedves gyerekünk van.

Bébia Panni kolléganőm beteg,
 egyedül kell mindent csinálnom.
 Hála az égnek, ma bejön, úgy örülök.
 Hétfőn éjjel benn dolgoztunk, a könyvelésnek segítettünk.
 Másnap sokat kókadoztunk munka közben,
 de sikerült végül is legyőzni az álmoságot.
 Az a szörnyű, hogy itt, a Szállás utcában még egy eszpresszó sincs,
 hogy legalább kávét ihassunk.

Bebizonyosodik, Isten kedvence vagyok.
 Soha nem engedik, hogy károsodás érjen,
 még ha beteg is vagyok.
 Ugyanis, mivel márciusban beteg vagyok,
 a februári pénzem hetvenöt százalékát kapom táppénznek.
 Februárban sokat túlóráztam,
 több fizetést kapok a három hétre,
 mint egyébként, ha bejárok.
 Ez háromszáz forintot is jelent.
 Rögtön megveszem a régen ígért flanel takarót.

Van ez a levél, a féltékenységről szól!
 Apád féltékeny!
 Drága Eta!
 Zirc, 1954. január 20.
 Remélem, a hátralévő kis idő alatt az a csinos fiatal pap nem agitál
 meg,
 hogy légy apáca.
 Azt is remélem, hasznos és nem nagyon ódivatos dolgokkal tömi
 drága fejecskédet,
 nem úgy, mint Panni vagy a hisztériás barátnőd, Kustra Klára.
 Mindig visszatetsző dolog előttem,
 ha valaki túlságosan eltér a normálisnak ismerttől,
 és olyan jóízű humorral gondolok erre a két szerencsétlen vénlányra,
 akik eltengődnek a világban gyerek nélkül,
 de azt meg kívánnák, hogy másnak húsz legyen.

Reggel a szomszéd irodában dolgozó Hochoner Anna kolléganőnk késve érkezik!
Mindenki szorongva lesi az arcát, miért késik.
Várja, hogy mikor telepítik ki őket.
Ugyanis hűgának a férje rendőrfőtanácsos volt,
s most együtt laknak.
Hochoner Anna tizenhárom éve nevel két árván maradt fiúcskát.
Az egyik éppen lenn nyaral Nagyesztergáron,
azoknál a rokonoknál, akiket nem telepítettek át a németekhez,
így neki nem kell menni,
de a tizenöt éves fiának Pannival kell tartani.
Azon kívül három közeli ismerős és kollégánk ment így el tőlünk.

Nem fűtenek a köves szobákban,
egész nap didergünk.

Talán tudod, Évikém,
hogy van a Kisgazdapárt, aminek Tildy Zoltán református pap a vezéralakja,
s ő a köztársasági elnök, amíg a vejét meg nem ölik a komcsik.
Tildy felesége Böske, az apád nagynénje.
Volt a terhessé avanszáló rokon miatt apád családjának mitől tartania.

Egyenként hívnak kikérdezésre mindenkit,
de még azt is meg akarják tudni, ki mikor kakál.
Kérdezgetnek erről, arról, igyekszem felelni.
A végén megkérdezik, hogyan lettem párttag.
Hát úgy, hogy valaki adott egy papírt, írjam alá.
Én akkor nem is írom oda a nevem,
hiszen nem akarok párttag lenni!
Erre a pártmukik bedühödnek. Ki volt a papám?
A Belügyminisztériumban dolgozott,
negyvenhét éves korában meghalt, 1928. évben,
én vagyok a legutolsó, a tizenegyedik gyermeke.
Anyám egyedül nevel, a szerepét 1945 után átveszi Klió nővérem.
Az egyik kollégám vigasztal. Elek Pál vezérigazgató kimondja,
ilyen párttagra nincs szükség, kár rá vesztegetni az időt.
Én ekkor már tudom, hogy elküldenek.
A Phylaxia minden dolgozójától sok-sok mosolyt kapok,
hiszen nincs itt sok kommunista, csak iszonyúan félnek.

Ha tudnák, hogy 1943-ban Budapesten rendőrfőkapitány a családnk barátja.

Két ikergyermekkel szintén kitelepítik Hortobágyra.

Mi sokat járunk az ő házára, akkortáiban hal meg az örege, Sándor Ignác.

Ő meséli, hogy egykor Szegeden bankelnök

és Magyarország leggazdagabb nyugdíjasa.

Sokat elvisz bennünket a tabáni házába,

sok ruhát kapnak a testvéreim is.

Iskolai dolgokkal is ellát mindannyiunkat.

Hermina, lányom, tíz évesen volt jó élni!

Anyámmal mi ketten szombaton elmentünk a temetőbe apámhoz.

Ha senki nem volt ott, úgy anyám megengedte, hogy énekeljek.

Nagyon mély hangom volt.

Mikor ti, három lány együtt énekeltetek, mondtátok, anyu, te ne énekelj,

mert nem tetszik a hangod.

Húszan elvállaljuk, hogy az A-épületet kitakarítjuk fejenként háromszáztizenöt forintért.

Tizenhét nő és három férfi a takarító brigád tagja.

Szombaton fél kettőkor kezdünk és vasárnap reggel tíz órára leszünk készen. Mara a brigádvezető.

Hajnali két órakor úgy érzem, hogy nem bírom tovább,

de húsz perc múlva megint úgy megy a munka,

mintha örökké azt csináltam volna.

Ami nem sikerül elég szépre, azt reggel újakezdjük.

Nagy munka, de még nagyobb öröm felvenni a járandóságot.

Vasárnap egy órától aludtam hétfő reggel hat óráig.

A hétvégén, Évikém, a nagyapádék, börtönben lévő apád szülei vigyáznak rád. Évikém, hogy mennyit szégyenkezem, amiért börtönviselt!

Időlegesen behelyeznek a Phylaxiából a Földművelésügyi Minisztériumba. Állítólag az itteni új főnököm intéz mindent, ő mondja meg, hol a határ.

Nagyon örülök neki,

bár a Phylaxiában a legnagyobb kommunista személyzeti főnök volt.

Egyszer elvisz engem a Pongrácz telep több lakásába agitálni.

A Földművelésügyi Minisztérium nagyható főszemélyzetise.

Rögtön írtam neki Móroczról,
hogy szerintem a Jászságból vissza szeretne menni Veszprém megyébe.

Sanyi,
azonnal megyünk Kustra Klárával az ügyedben,
ugyanis az FM-ben intézik az állatorvosok személyi ügyeit.
Az FM-ben nincs kifogás az ellen, hogy Te Veszprémre kerülj.

A minisztériumban sok hódolóm van,
de mindenkinek megmondtam,
foglalt vagyok.
Dr. Nagy Imre Bálint felkér, hogy legyek a titkára.

Sztálin meghalt!

A kis atalantalepke pompásan néz ki,
de nem csupán a szépsége okán egészen különleges az élete.
Párázás után a hím
az amúgy szőrös potrohú nőtény párónyílását
ragacsos, idővel szilárddá keményedő anyaggal befedí,
hogy ne legyen újabb hím, aki megtermékenyíti.
Sok esemény végjátéka megakadályozza,
hogy a fölülírással semmissé válják a lezárt történet,
azt hiszem, ezt nőként is állíthatom.

A HÉV-en az emberek nem mernek egymás szemébe nézni.
A másik szerelvényben három egyetemistának ki szükséges
Rákosfalván szállni, mert két bőrkabátos férfi észreveszi, hogy össze-
röhögnek.
Úgy taszigálja le a tömeg őket a szerelvényről,
s úgy állnak sorfalat,
hogy a bőrkabátosok képtelenek utánuk szállni.
A Phylaxiában mindenki gyászol.
A hallban hatalmas fakoporsó van, körülötte gyertyák lobognak.
A hithű kommunisták arcán mély bánat,
egy ifi kommunista hangosan bőg,
mintha az apját veszítette volna el.
Én meg sem merem a fejemet mozdítani,
mert nekem elég vaj van a fejemen.
Az első sorban, félig lehunyt szemmel állok.
Rengeteg ember szónokol.

Ezek után mindenki visszatér a saját irodájába.
 Akkor tudjuk meg, egy gyönyörű szőke lányt,
 Florek Ilát, és udvarlóját, Jani Mátyást
 még a koporsó mellől elvitték.
 Kábé két évre zárják őket börtönbe.
 Humorizálnak a gyászszertartás alatt.
 Valaki áruló van a gyászoló negyven ember közül!
 Ezt mondja nekem egy becsületes ember!

Hermina! Akkor Évi tíz deka híján négy kiló.
 A hosszúságáról nem tudok referálni,
 mivel képtelenség megmérni,
 ugyanis néha csak harminc centi, néha meg hatvanöt.
 Az biztos, hogy nincs meglegedve sohasem.
 Csuklik, nyög, ordít, nyafog, mozog, a cumi a szájában ki- és bejár,
 és rendszerint tíz centiméter távolságból,
 a levegőből szippantja vissza, ha mérges.
 Mindig van valami fájdalma.
 Össze is veszünk másfél hete.
 Állandóan óbégat és mozog, a szeme szinte zavaros, úgy sivalkodik,
 mint aki éhes.
 De nem lehet, gondolom, mert a száz grammot megkapja belőlem
 mindig. Egyszer aztán, mikor bemegyek anyatejért és hazajövök,
 észreveszem, hogy meglegedetten szuszog és nézeget.
 Jézus! Ennek valami baja van, ébren van, és nem bóg!
 Klió meg vigyorog, hogy ő vizet, grízes liszttel és feles tehéntejjel adott
 neki, százharminc grammot.
 Rádörrenek, megőrültél, most beteg lesz.
 De nem beteg, sőt, derűs hangulatban nézi a ronda világot.
 Azóta megint szeretjük egymást.
 Nem karmolja le az arcomat.
 Sokat beszélgetünk, és észreveszem, hogy intelligensen szól hozzá a
 dolgokhoz. Olyanokat, hogy gő, gő!

Itthon Klióval mindennap összeveszek,
 de a gyerekek kibékítenek.
 Klió leánya, Krisztina, édes kislány, sokat beszélget és nevetgél.
 Élelmes, de még csak 3 kg-os és 4 hónapos.
 Korábbra született, nehezen, és nehezen is fejlődik, mondja Klió,
 csak ne kelljen megvallania, hogy időnek előtte,
 házasság nélkül összefeküdt az udvarlójával.
 Az én egykori szeretőmmel.

Az Ikaruszban egy huszonegy éves fiú lázít,
az emberek ne jegyezzenek békekölcsönt. Elviszik!
Az egész gyár aláír egy ívet, hogy akasszák fel.
Tiszta az örömünk, életünk – de csak akkor, ha elgondoljuk,
hogymég nekünk még rosszabb is lehet.
Jó, hogy ez a tél próbára teszi erőnket,
még annak is nehéz, akinek jövedelme van.
De félre a gond, legalább fájni nem fogok,
mert Kliónak és nekem, a két kismamának
húsz mázsa tüzelőnk van.

Sanyi,
neked legalább még vannak reményeid,
de huszonegy évesen előttem már lezárul az út,
a kislányom folytatja tovább és keresi helyettem a kékmadarat,
s azt hiszem, több sikerrel,
mert lesz, aki segít neki.
Szeretnék már tíz évvel idősebb lenni,
látni valamit a lányomból.
Szeretném, ha nagyon szép és nagyon okos lenne.

Hermina,
látod, hogy beleesek az anyák hibájába akaratlanul,
örökké Évi jár az eszemben.
Majd kinövöm, ha lesz már öt-hat darab belőle.
Majd ha te is megszületsz, jobb lesz.
És még annál is jobb, ha megszületik a harmadik lányom is.

A fehérszőrű lovakat kezd Hortobágyon keresni,
de megnyugtatlak,
hogymég nem érdemes újításokat benyújtani,
mert a fehér ló kizárólag arra jó,
hogymég az érte kapott összeget visszaajánld az egyetlen pártnak.

Voltunk Kistarcsán.
Én nem beszéltem Róberttel,
csupán egy ember mehet be.
Évike is ott volt, de apósom szerint nem volt a lányától elragadva,
hogymég nem úgy néz ki, mint ő.

Bánja, hogy megszületett.
Az apja szerint Róbert még ránézni sem akar.

Évi, Évike hiányzik.
Vasárnap elhoznak az apósoméék megmutatni,
és egy hét alatt megváltozol,
lefogysz, a hangod és alakod megvékonyodik.
Elveszted azt az isteni életörömedet az öregek között,
amit úgy szerettek és csodáltak benned.
Évi, itt vagy?

Általában igen jó a hangulatom,
minden egyenesbe kerül.
Megszereztem a helyhatósági bizonyítványt,
Dán elküldte nekem a beadványt,
amit be kellett mutatnom az öreg Kléblnek.

Megint egy kellemetlen esemény.
Apósom húzogatja az orrát és egész lényegtelen dolgokba belejavít,
de nagyjából elégedett,
a keresetben egyáltalán nincs kompromittáló a fiára nézve.
Minden megvan, ami kell,
és csak a bíróságon múlik, hogy mikorra tűzik ki az első tárgyalást.
Sajnos, nagyon hosszadalmasnak ígérkezik,
mindenki most válik az elkövetkezendő módosított törvények miatt.

Klió négy évvel idősebb nálam,
a két nővérem fiatalabbika.
Sárát nem szerettem, sokat árulkodott anyámnak,
Kliót annál jobban.
Sára, tudod, Éva, Svédországba ment férjhez,
onnan Dániába költöztek.
A férje alkoholistává vált.
Dezső bátyám, aki ugyancsak Skandináviában él, tartotta vele a kapcsolatot, amíg meg nem halt Krétán, a nyaralásán.
Klió törődött velem.
Tíz éves koromban, az intézetben 22 kislány egyikeként azon vitáztunk,
hogyan születik a gyerek.

Akad, aki úgy vélekedett,
a gólya pottyantja pólyával együtt az anyához.
Én ezt igaznak gondoltam, hiszen én azt hallottam,
hogy a HÉV állomásra hozza a gólya a gyereket.
Mások véres történetekről regéltek.
Néhányunkat ez annyira megizgatott,
hogy Klió nővéremet áthívtam az alsó hálósobából hozzánk.
Megvigasztalt minket,
de megígértük neki, hogy többé nem törődünk a gyermekszüléssel.
Így aztán 14 éves koromban tudtam meg az igazat.
De álmomban mai napig a sashalmi HÉV állomás tetejére hozza a
gólya
a gyereket.

Klió mindenkivel törődött,
anyánk jobb keze volt, amíg élt,
aztán pedig átvette a szerepét.
Az Eggerberger könyvesbolt száz éves volt,
az Apponyi tér és a Váci utca és az Erzsébet híd környékén.
Könyvkiadásból és -forgalmazásból éltek a tulajok.
A főnökasszonyt Irmuskának hívták.
Akkoriban volt a zsidó könyvek elégetése az Apponyi téren.
Klió rengeteg könyvet hozhatott haza.
Klió titkai is a titkaim lettek.
Winkler Jenő és a húga a győri püspök gyámsága alatt nőttek fel,
mivel a szülők autóbalesetben meghaltak.
Jenő a Hunnia Filmgyár hangmérnökeként dolgozott,
szinte valamennyi hangosfilm gyártásában szerepe volt.
Jenő egyszer meglátta Kliót, akit azután gyakran követett
a Keleti pályaudvartól Sashalomig,
én meg azt hittem, utánam koslat,
mígnem végre összeismerkedtek.
Majd megházasodtak és albérletbe költöztek.
Krisztina lányuk nyolc hónapra született, érted, Éva, ez mit jelent.
Én akkor már terhes voltam veled, augusztusra vártam a születésedet.
Klió és Jenő döntött úgy, hogy költözzem hozzájuk.
A két kisbaba nagyon jól megvolt egymással.
Én dolgoztam, Klió mindkettőtökkel foglalkozott.
Jenő bizony húsz évvel volt idősebb Kliónál.

Engem sokat szidott.
 Annyi rosszat azóta sem hallottam magamról, mint akkor.
 Másrészt gondoskodó.
 A Filmgyár igazgatója révén kijárta, hogy az Andrassy út 6-ban,
 a negyedik emeleten egy két és fél szobás lakást kapjunk.
 Ez eredetileg egy ezredesé volt.
 A szomszédunkban Székely Mihály lakott Maleczkival,
 egy híres énekes- és tanárnővel.
 A másik szomszédunk egy Bán nevű kommunista,
 aki a felvonulásokon a dobogón ült Rákosi mellett.
 Felakasztották.
 Én boldog voltam, mert az Operaház a közelben volt,
 s a kakasülőre mindig bejuthattam.
 Jenő nem szerette, ha Kliót magammal vittem az operába,
 féltékenykedett.
 Amúgy jó volt a házasságuk,
 csak a lányuk miatt folyton veszekedtek,
 vagy Klió miatt Jenő.

Hermina,
 miért kellett öt évig várni, hogy megházasodjunk?
 Mert a Párt miatt a bíróság nem engedte a válást megtörténni.
 S mert a hatodik tárgyaláskor a régimódi egy másik bírót váltotta fel.
 De akkor felállok, mindkét kezemmel csapkodom az asztalt.
 Kibálok, hogy ez a hatodik tárgyalás,
 börtönben van lányom születése óta a férjem,
 Kistarcsán meg Recskén,
 nekem ebből elég volt.
 Az öreg bíró erre azt mondja, hogy a maga részéről minden rendben
 van.
 Élni kell.

Béla Panni – az az utálatos természetű – elmegy szabadságra,
 és az ő szabadságából nekem is jut egy kicsi.
 Kell szemináriumba, tréningre és népi tánca is.
 Mind a hat napot fel kell áldozni, mert vasárnap reggel mosnom kell.
 Így legalább minden este nyolc órakor lefekszem
 és nem olyan teher az élet, mint álmosan.

Láttam a *Traviátát*, parádés szereposztással,
mert itt vannak a németek
és úgy látszik, meg akarják mutatni, hogy mit tudnak a magyarok.
Nagyon szép!
Most szombaton megnézem a *Légy jó mind haláligot*,
jön Belia Panni és Klió is.
Október 26-án vasárnap nagyon szép balett-estre megyek.

Főzni tanulni egyáltalán nem nehéz,
úgy látom, hogy rendkívül ügyes vagyok.
Lehet, hogy azért, mert kedvem van hozzá, és úgy csinállok mindent,
mintha Neked készíteném.
Csak főzeléket nem csinállok,
majd egyszer arra is rátérek,
ha eszembe jut, hogy miért nem.

Utalólap:
az utalások arra szolgálnak,
hogy a keresőt a katalógus egyik helyéről a másik helyre vezessék,
pl. ha a szerző nevének több változata ismeretes,
kettős nevek, névváltozatok, álnevek.

Tudod, az utóbbi időben sok bajom van.
Úgy volt, hogy áthelyeznek a Humán Főosztályra,
ahol kilencszáznegy forintos fizetést, harminc százalék fertőzési
pótlékot kaptam volna.
Szatmáry főorvos kezd ugyanis egy kísérletet,
amihez külön asszisztensnőre van szüksége.
Pontosan azért szemel ki engem,
mert tudja, hogy segítene rajtam.
Hát akkor jönnek a Bélia Panniék,
azzal, hogy én nélkülözhetetlen vagyok begyakorlottságomnál fogva
és amennyiben engem elhelyeznek,
úgy ő is elmegy a levelezésből.
Azt mondja, hogy ő nagyon örülne, ha többet keresnék,
de hát nem tud nélkülözni.
Egész nap siránkozik a főosztályvezetőnek,
aki nagyon dühös, hogy ennyit ér Panni irántam érzett részvéte.
De hát azért megnyugtat, hogy mehetek.

Persze másnap pártvonalon fúrják meg a dolgot,
mert a párttitkár elkezd érdeklődni a főkönyvelőtől,
miért van elítélve a férjem.
Az a mafla Bánki pedig nem mondja,
hogy a válásom folyamatban van.
Így aztán kijelentetik,
hogy miután úgyis rossz a MEO politikai összetétele,
én nem ronthatom tovább.
Így abbamarad az egész, de rájövök,
nőkben nem szabad bízni,
mert bármennyire is jó barátok vagyunk,
alkalom adtán kibújik belőlük az irigységük.

Hazamegyek,
otthon azzal várnak,
a kölcsönkért könyvért ott voltak és vigyem vissza.
Én tudom, hogy Miklós bátyámnál van a könyv,
mert emlékszem rá, hogy az éjjeliszekrényén láttam két héttel ezelőtt.
Persze, éppen alszik, nem hajlandó felébredni,
meghallani, hogy miről van szó,
csak azt hajtogatja, hogy hagyjam békén.
Olyan dühös vagyok, hogy bőgök.
Évike megijed, ő is bőg velem együtt.
Anyus dühös, hogy a drága Miklós fia felébred,
Évit kivonszolja a szobából.
Évike ordít, hogy megy az anyukájához, mert sír.
Később valamennyire megnyugszom,
megmosakodom és viszem lefeküdni.
Akkor már csak megállás nélkül hullnak a könnyeim.
Évi szepeg és a kis arcán olyan fájdalom van,
hogy majdnem örülök azért, mert ennyire szeret.
Végtelen gyöngédséggel simogatja a hajamat
és kérdegeti, hol fáj, anyukám, mutasd meg, ne sírj.
Megsajnálom és felajánlom a holnapi csokiját, vigasztalásnak.
Láttad volna, hogy felderül örömeiben a kis arca.

Miklós bátyámat mindig szerettem,
anyámnak a jobbik fia volt.
Négy évig volt orosz fogságban, Bakuban!

Ha teheti, alszik, de ettől sem hízik.

Augusztus 18-án reggel picike fájdalomakra ébredek.
Be akarok menni a Phylaxiába,
az utolsó pillanatig dolgozni kívánok,
hat heti szülési szabadság után így három hónap és a szabadság jár.
Igazság szerint hatheti szülési szabadság egészséges nőnek nem kell,
de mindenki így csinálja.
Klió azt mondja, ez már szülés!
Hévvél tíz órakor bemegyek a MABI Klinikára.
Senki nem adja át az ülőhelyét.
Azt hiszem, csak én csodálkozom!
A klinikán kapok egy injekciót.
Ezután rohanok a WC-be, mert este Othello-szólót ettem.
Utánam két takarítónő.
Végre ágyba kerülök.
Egy kis műtősfü a két térdem között bekukkant és lohol az orvosért.
Tizenkét órakor nagyvizit,
a második tolófájás után Évi megszületik.
Én azt hiszem, hogy azért van ott professzor és a rengeteg orvos, nővér.
Egy fiatal orvos kezét szorítom és megkérdem tőle,
most már meg fogok halni?
Az utolsó állapotomban elkábítanak,
nem tudom elhinni,
hogy túl vagyok mindenem, amikor felébredek.

Csak annyi, hogy csoda a gyermek megszületése!

Évi,
neked tizenkettő-tizennégy éves korodban többször adódik fejfájásod,
Sanyi a szemészprofesszor barátjához visz,
akivel együtt vannak amerikai fogságban,
haza is együtt szöknek.
Takács szerint az egyik szemre kancsalítasz,
de ránézésre semmiféle szépség-problémát nem lát.
Szemüveget rendel.
Mindezek után többszöri fejfájásra panaszkodszt,
Sanyi antineuralgikával csillapítja.

A tengerhez vezető útjaink a hegymászással kezdődnek.
Kapaszkodunk fölfelé a csupa kő meredély csupa kő ösvényén,
sehol árnyék,
csak a félsz bennünk a kígyók miatt,
az a sötét.

A sziget belseje mélyebben fekszik a tengernél,
Sanyi, az állításodat, miszerint
onnan fejtették ki a szegényes házakba építhető köveket,
a lányok még elhiszik. Határozott vagy,
magam is elhiszem, a hatalmas mélyedés,
amelyben a nyaralóknak kiadott szállások épültek,
a kőfejtés következménye.

A tenger a fejünk fölött mormol,
a kráterperem-szerű kőív mögött,
ahol egyébként az ég terül el.

A vándorsólyom a tengerből zuhan alá,
hallom, Sanyi, a kiáltásodat,
akkor, amikor még nem is érzem,
hogy rám csap, szárnyaival beborítja a fejemet,
s egyik lába éles karmaival az arcomba csap.
Belém zuhan. Bele a rossz szemembe, a szemgödrombe.
Sanyi, szerinted a kalapom szalagjára varrt nyúlszőrbojtra,
szerintem a kéküvegre.

A lányok, azt hallom vissza a barátnőiktől,
hogy így veszttem el a jobb szemem világát,
holott nem, hanem abban a koromban, mint amelyben akkor, ott,
az Adrián ők vannak. S egy üvegszilánk miatt.
Sikerül nekik a múltat jelenné alakítani,
s ez egyben az életből is kivezet.
S ha igaz, s a volt vanná válik,
akkor én hamarosan halott leszek.
Addig nem is tudják, hogy az egyik szemem műszem.

A repülőtérré,
vasárnap, az egész család kivonul,
hogy a légitársaságát végignézze.
Edina és Hermina jól vannak,
Évinek viszek egy nyugágyat,
nem érzi jól magát.

Sanyival észrevesszük, tele lett kiütésekkel.
Sanyi elviszi a mentőkhöz, ahol injekciókat kap.
De mire visszajönnek, már légzési problémái is vannak.
Sanyi ismét elviszi a mentőautókhoz,
halljuk a szirénázást, de nem szól egy szót sem,
hanem keresi az utat a kocsinkhoz.

Van a városban egy év,
ötvennégy éves vagyok,
amikor minden érett asszony lila selyemkesztyűt visel.
Ha nem is mindenki, de minden második.
Nekem az is sok volna, ha minden századik.
Kérdezem Sanyitól, hogy miért?
Azt mondja,
a nők szeretik,
ha akit szeretnek, az gyilkos.

Ennyi év után többet nem tudok mondani!

Libamáj a tükrös szekrényen.

Ismét itt az ősz.
A TV-ben mindenkinézi a *Kórház a város szélén*t.
Nekem is van televízióm,
számomra is biztosítanak kábelt, amelyen elérhető a sok csatorna.
És telefon.
A TV-t az ágyamból láthatnám, de nem érdekel.